

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4630-

29. oktober 2020

Spørsmål nr. 188 til skriftlig besvarelse – Sikre at døgntilbudet i tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) ikke reduseres som følge av kommende anbudsrunder

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 21. oktober 2020 vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland:

"Kan statsråden garantere at det vil gis tilstrekkelige økonomiske rammer til de regionale helseforetakene (RHF), slik at ikke døgntilbudet i tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) reduseres som følge av kommende anbudsrunder?"

Begrunnelse:

For å unngå en reduksjon i dagens døgnbehandlingsskapasitet, som ivaretas gjennom tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), må rammene for kommende anbud som utlyses av helseforetakene tilpasses dagens driftsutgifter sammenlignet med forrige anbudsrunder. Det meldes fra RIO - en landsdekkende brukerorganisasjon på rusfeltet, at mange av dagens institusjoner ble etablert med andre kvalitets- og kompetansekrav enn hva nyere retningslinjer tilsier, noe som sannsynligvis vil gi økte driftsutgifter. Dette forutsetter i så fall at rammene økes i tråd med de ekstra driftsutgifter en tilsvarende kapasitet tilsier. Konsekvensen dersom rammene forblir uendret kan bli en kraftig reduksjon i tilbudene, nedlagte institusjoner, økte køer og tapte fagmiljøer. Helse Sør-Øst er den eneste av de regionale helseforetakene som har løpende avtaler, og deres tilbud innen TSB dekker også en større befolkningsandel enn de resterende RHFene. De fleste av deres avtaler ble inngått i 2012 og en kommende anbudsrunder har vært diskutert i Helse Sør-Øst sitt styre i 2019 uten at det har vært satt noen dato for dette."

Svar:

Regjeringen la nylig frem sitt forslag til statsbudsjett for 2021 for Stortinget. Samlet foreslås det å styrke sykehusbudsjettene med 6,3 milliarder kroner i 2021. Dette gir blant annet rom for en aktivitetsvekst på om lag 2,3 prosent, reduksjon i ventetidene og dekning av særskilte kostnader knyttet til pandemien. Regjeringen fortsetter å prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, og dette vil bli videreført som ett av hovedmålene i oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene i 2021. De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys nødvendig spesialisthelsetjeneste, herunder tverrfaglig spesialisert rusbehandling TSB.

I anledning spørsmålet og dets begrunnelse er det innhentet en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF. De opplyser at de har etablert prosedyrer for gjennomføring av anskaffelser av behandlingstilbud fra private leverandører. Denne innebærer at det først etableres en arbeidsgruppe som har ansvar for å gjennomføre en behovsvurdering. Arbeidsgruppen ledes av Helse Sør-Øst RHF og inkluderer blant annet brukerrepresentanter og fagpersoner fra helseforetakene.

I forbindelse med behovsvurderingen innhentes statistikk over blant annet bruk av tjenesten, ventetider, forventet utvikling i etterspørsel og faglige utviklingstrekk innen det aktuelle fagområdet. Det avholdes videre møter med fagråd, avtaleparter, leverandørmarkedet og representanter fra kommunene for å sikre et bredt grunnlag for vurderinger av omfang og innretningen på anskaffelsen. Behovsvurderingen ligger til grunn for vurdering av den økonomiske rammen for anskaffelsen og for utforming av konkurransegrunnlaget, hvor det gis en detaljert beskrivelse av hvilke behandlingstilbud som ønskes kjøpt. Det fremgår av kravspesifikasjonen hvilke kvalitetskrav som stilles i anskaffelsen, for nettopp å sikre at behandlingstilbudene som kjøpes har den ønskede kvalitet og den faglige innretning som er ønsket og tilpasset de øvrige tjenestene til denne brukergruppen.

Helse Sør-Øst RHF har ved tidligere anskaffelser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) prioritert å opprettholde døgnbehandlingsskapasiteten hos private avtaleparter. Dette gjenspeiles i ressursbruken innen fagområdet i perioden hvor de to siste anskaffelsene ble gjennomført:

TSB	2013		2016		2017		2018	
	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent
Fordelt til sykehusområdene	1 329	64,5 %	1 494	56,6 %	1 482	56,7 %	1 558	56,7 %
Fordelt til kjøp fra private	732	35,5 %	1 125	42,6 %	1 119	42,8 %	1 139	41,4 %
Fritt behandlingsvalg			20	0,7 %	11	0,4 %	53	1,9 %

Tabellen viser at det har vært en betydelig økning av ressursbruken i perioden 2013 til 2018, og mesteparten av økningen har skjedd hos de private avtalepartene.

Helse Sør-Øst RHF kan for øvrig opplyse om at det er iverksatt et planarbeid innen fagområdene psykisk helsevern og TSB som vil gi rammer for utviklingen av disse fagfeltene

fremover. Som et ledd i arbeidet har det vært avholdt møter med alle avtaleparter innen TSB og disse vil også bli involvert i det videre planarbeidet.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Bent Høie". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bent Høie

Kopi

Postmottak Skriftlige spørsmål
Statsministerens kontor